

ЕМИЛИО САЛГАРИ КОРАБОКРУШЕНЦИТЕ ОТ ХАНЗА

Превод от английски: Т. Бъчваров, Г. Жеков, И. Георгиев, 1992

chitanka.info

Добрият Лафонтен говори в една от своите басни за града Суриополис, т.е. града на мишките.

В географията никога не е имало такъв град. Но Суриополис е навсякъде, където има град. И трябва да добавя, че можем да го открием и в най-тъмните ъгли на корабите.

Тайнствен и особен град, образуван под земята, чиито улици са клоаки. Място, където няма друго небе, освен огромния свод от зидария и безкрайното протежение на паважите, по които се движат и живеят жителите на горния свят.

Колкото и многобройни да са жителите на горния свят, те никога не биха достигнали страхотната цифра на подземните жители, една адска раса, която се размножава до безкрай и образува огромна черна маса в завладените от нея подземия.

Преголяма част от тези гризачи — мишките и плъховете — се е предала на корабоплаването и няма кораб, който да не носи многоброен екипаж от мръсните четирикраки моряци. Впрочем трюмът и разните части на парахода са много удобни за убежище на малките чудовища. Дори и мачтите понякога служат за подслон на гризачите, които намират в тях изобилна храна от маслото на винтовете. Ония плъхове, които се отдават на корабоплаването, са предимно от норвежкия вид — те са по-едри от обикновените, с по-големи зъби и по-смели.

Достатъчно е кораб да хвърли котва в някое пристанище на Швеция или Норвегия, за да отплуват с него пълчища от тези безплатни пътници. На някои кораби са толкова много, че представляват страшна опасност за горките моряци.

Сега ще ви разправа една ужасна истинска история, за да ви покажа колко свирепи могат да бъдат плъховете. Това станало при корабокрушението на „Ханза“, за което ми разправи един стар моряк, мой приятел.

Този кораб „Ханза“ бил толкова стар, та притежателите му, опасявайки се, че няма да може вече да се бори с морето, решили да го разрушат. Това решение било взето не само поради старостта му, но и поради безбройното количество мишки и плъхове, които се намирали на борда и правели непоносимо съществуването на нещастните моряци.

В трюма на кораба имало цели дружини, които нощем се качвали на палубата и тичали между краката на часовите, гонени от страшен глад. Навсякъде те били толкова много, че било достатъчно да се вдигне някой чувал или платно, за да изскочат със стотици.

Понеже изпаднал случай да се пренесе един товар при добри условия на Азорските острови и да се вземе на борда едно финландско семейство, притежателите решили да пуснат кораба на това последно пътуване. Семейството се състояло от баща, трима сина и една дъщеричка на три годинки.

Прочее, към края на септември 1891 г. „Ханза“ напуснал Берген и се отправил бавно към Атлантическия океан.

Финландското семейство било настанено в задната куличка на кораба, където били сложени легла, тъй като другаде нямало място. Понеже по-преди там били оставяни хранителните припаси на кораба, плъховете започнали да ходят нощем там и не позволявали на бедните изселници да спят.

Щом залезело слънцето, цели дружини гризачи нахлували в куличката, без да се боят от пазачите, като тичали бясно, скачали върху леглата и застрашавали да изядат носовете и ушите на финландците. В помещението се разигравали истински битки и тоягите на изселниците често не успявали да надвият отвратителните животни.

Изгонени насила, плъховете веднага се завръщали още по-свирепи и принуждавали пътниците да стоят постоянно на стража, което им пречело да затворят очи.

Напразно финландците се оплаквали на капитана, един грубиян, който ги приел на борда, понеже му ги били наложили собствениците на кораба, но ги приемал като пречка в работата.

— Не знам какво да ви правя — отговарял той винаги, като вдигал рамене. — Оправяйте се, както можете.

„Ханза“ вече бил оставил зад себе си бреговете на Англия и слизал към Испания, когато един лош ден в стария негоден кораб се отворила голяма дупка, от която започнала да влиза вода. Но още нямало непосредствена опасност да потънат, защото корабът бил натоварен само с обръчи за бъчви — един далеч по-лек товар.

Все пак имало опасност той да спре насред океана, докато мине някой кораб и му помогне, но това било съмнително, понеже „Ханза“,

за да се възползува от североизточните ветрове, се движел далеч от плавателните трасета.

Решили да пуснат в действие двете корабни помпи, но след няколко часа моряците се убедили, че количеството вода, което нахлува през дупката, било много по-голямо от това, което можели да изхвърлят помпите.

Корабът все повече и повече се пълнел с вода. Тя накарала плъховете най-напред да бягат нагоре, по-далеч от дълбочината на трюма. Това била нова и не по-малка опасност, на която бил изложен екипажът на „Ханза“.

Предвиждало се бясно нападение от страна на гризачите към хората на кораба.

Капитанът, опасявайки се, че ще трябва да отстъпи пред плъховете, заповядал да занесат известно количество храна на площадките на мачтите и да затворят херметически вратите на склада.

Очакваното страшно нападение на гризачите започнало към залез слънце, когато корабът потънал във водата с още два метра. Изплашени от водата, плъховете се спуснали на дружини към палубата, като почнали отчаяна борба с моряците, макар че те се били въоръжили с лостове и тояги.

Станало истинско сражение. Плъховете падали със стотици, но други техни събратя излизали от различни части на кораба и постепенно принудили моряците да отстъпят към мачтите.

След като избили много от опасните животинчета, финландците първи се подслонили на предната мачта, за да пазят там малката си дъщеря.

Като видели най-сетне, че са безпомощни, моряците побързали да последват примера им и също се подслонили на площадката на главната мачта.

Тогава видели много странно зрелище. Цялата палуба на „Ханза“ гъмжала от плъхове, повечето едри животни с дълги опашки и сиви муцуни. Те подскачали като полудели и се хвърляли ожесточено главно върху вратите на склада с храни, като се мъчели да ги пробият с острите си зъби. Миризмата на жамбоните и саламите ги възбуждала до краен предел.

Други плъхове обаче се катерели смело по мачтите, за да забият зъбите си в краката на моряците. Удряни жестоко с тояги, те падали

полупребити на палубата, където другите бързали да ги унищожат.

Предмет на нападенията на плъховете станала повече предната мачта, на чиято площадка се намирало финландското семейство. Навярно Мини, сестричката на трите момчета, възбуждала жаждата им да ръфат месо. Но тримата братя, които били силни и баща им отбивали многократните нападения на изгладнелите животинки, като трошели костите на ония от тях, които се опитвали да стигнат високото им убежище.

— Удряйте! Удряйте! — викал непрестанно бащата, който треперел за малката.

За щастие корабът, макар и пълен с вода, се държал все още над водата. Обръчите, с които бил натоварен, му пречели да потъне.

Към полунощ плъховете най-сетне прекратили нападението срещу мачтите и оставили защитниците им да си отдъхнат. Финландците, които не можели да се държат вече на краката си, първи заспали, като се завързали за мачтата, за да не паднат от площадката, понеже тук мястото било тясно.

Когато се събудили, очаквала ги лоша изненада. Площадката на главната мачта била напусната от екипажа.

Като използвали тъмнината, капитанът и хората му се настанили на единствената лодка, която имало на борда на кораба, и подло изоставили нещастните финландци.

— Загубени сме! — извикал най-големият син. — Татко, не ни остава нищо друго освен да умрем.

— Не се отчайвайте — отговорил бащата. — Да се надяваме, че някой кораб ще дойде да ни прибере. Морето е голямо наистина, но и корабите, които сноват из него, не са малко. Нека се уповаваме на провидението.

— А тия плъхове няма ли да ни разкъсат! Като няма вече какво да ядат, ще се нахвърлят върху нас.

— Какво искаш да кажеш, татко? — попитал пак най-големият син.

— Трябва да попречим на плъховете да ни нападнат от всички страни изведнъж, като прережем въжетата и стълбовете. Ако поискат да се изкачат до нас, ще трябва да се катерят по мачтата и ще ни бъде лесно да ги отблъснем. Помогнете ми, момчета и да не губим време.

Първите плъхове се катерели вече по въжетата, тласкани от другите, които били зад тях. Въжетата и стълбовете били покрити със стотици изгладнели зверчета.

Злочестите пътници, въоръжени с широките си финландски ножове, които не оставяли никога, започнали веднага да работят.

Бързо прерязани, въжетата падали едно по едно и изсипвали върху кувертата дъжд от гризачи, които скоро бивали поглъщани безжалостно от другарите си.

Страшното нападение било задържано за няколко минути, но после плъховете, които от глада ставали все по-свирепи, се хвърлили към мачтата и започнали да се катерят по нея.

Тримата синове на финландеца започнали борбата, като избили първите редици. Обаче плъховете не преставали да се катерят и попълвали веднага редиците на избитите си събратя. Те били толкова много, че поставяли на тежко изпитание силите и съпротивата на момчетата.

От мачтата се стичала кръв и нападателите падали на групи, пребити или буквално смазани от силните удари на защитниците.

Борбата продължила цели два часа безспирно, докато най-сетне гризачите разбрали безполезността на нападението и решили да ги оставят на мира.

— Време беше да престанат — казал най-големият син. — Не можехме повече да издържим.

Нападението не се повторило. Впрочем, плъховете не били вече гладни, защото изяли голям брой от избитите си другари, и обсадените могли да си починат и да похапнат.

И този ден минал, без да се появи на хоризонта някой кораб. За щастие океанът бил спокоен и корабът, макар и пълен с вода, се държал все още на повърхността.

Обаче привечер старият финландец забелязал един облак с черни краища, който се издигал на юг.

— Засега не вярвам — отговорил човекът. — Виждам ги, че се нахвърлят върху склада и зъбите им най-сетне ще победят. Ако успеят да влязат, няколко дни няма да се занимават с нас.

Така и станало. Това множество се нахвърлило върху куличката, която служела за склад на храната и хиляди, и хиляди зъби гризели бясно боровите греди, за да пробият дупки.

Гладът ги бил подлудил и миризмата на жамбоните и на соленото месо ги възбуждала още повече.

Предвижданията на стария финландец се сбъднали. След два-три часа вратите, прегризани на няколко места, започнали да отстъпват и първите редици плъхове се хвърлили в склада. Тъй като всички не можели да влязат, започнала бясна борба около куличката.

На следния ден плъховете, издути до спукване, понеже успели да пробият нови дупки, дремели по палубата на кораба. В куличката изглежда не бил останал нито един жамбон, нито едно късче месо, нито един картоф, нито една бисквита. Всичко било изядено от страшните гризачи.

Междувременно корабът, тласкан от лек ветреца, се носел без посока из океана, като се полюшвал леко. Водата се плискала по края на кувертата и заливала мостчето, но той все пак плавал и нямало никаква опасност да потъне.

Два дни плъховете били спокойни. На третия ден започнали да се вълнуват и да припкат по палубата на кораба с очевидното намерение да се покатерят по предната мачта.

Сега те се готвели да пируват с месата на клетниците.

— Татко, — казал най-големият син, гледайки сестра си, — приближава ужасният момент. Ще успеем ли да отблъснем нападението?

— Колко храна ни остава още? — попитал бащата.

— Имаме само две стъкла с вода, два килограма сухари и половин жамбон.

— Това ще ни стигне за три или четири дни.

— А не мислиш ли за нападението на плъховете?

Бащата не отговорил.

— Би могло да се опита — казал той изведнъж, загледан в синовете си, които били разтревожени. — Мачтата ще се държи и без това, и защитата ни ще бъде по-сигурна.

— Времето ще се разваля — казал той на синовете си, клатейки глава. — Бедните ми деца, не знам как ще свърши за нас всичко това.

— Дали мачтата ще издържи? — запитали се всички.

— Дано! Спуснете всички платна, за да не оказват съпротива на предната мачта.

Трите момчета бързо се подчинили и прерязали платната, после зачакали с голяма тревога да се разрази бурята.

Към десет часа започнал да духа много силен вятър, който веднага развълнувал океана.

Надигнали се големи вълни, които силно разлюлели кораба. Това зло имало и добрата си страна, понеже водните планини, заливайки палубата на „Ханза“, помитали купища гризачи и ги хвърляли в морето.

През цялата нощ финландците бдели от страх да не паднат на палубата и когато се зазорило, видели главната мачта покрита с гризачи. Хитрите гадина се подслонили като хората, но повечето от тях вече били пометени от вълните.

Бурята не утихвала, а застрашавала да се усили. Гръмотевици, светкавици и черни облаци се носели по небето като необяздени коне.

Повдиган от огромните вълни, корабът скърцал зловещо, сякаш щял да се разглоби всеки момент. После за известно време потъвал тежко и тогава цялата палуба изчезвала под ударите на морето.

Положението на клетите финландци ставало все по-критично, особено когато виждали, че плъховете се катерят по въжетата и стигат до подпорите на предната мачта.

Никой не се бил сетил да пререже тези въжета.

— На оръжие! Плъховете! — извикал бащата, като грабнал в ръцете си малката. — Хайде, момчета! Хвърлят се върху нас!

Зверчетата, които извършили вече тази маневра, слизали по мачтата, а други, насърчени от примера, напуцали бързо главната мачта, за да завземат предната.

Тримата младежи били в затруднено положение, понеже при непрестанната борба можели да паднат от площадката и да се размажат на палубата.

Изведнъж старецът надал вик:

— Кораб! Кораб!

И наистина в далечината се показал някакъв кораб.

— Смелост, момчета! — добавил бащата. — Идат ни на помощ!

Трите силни момчета не пестели ударите, за да отблъснат гладниците, които се опитвали да се нахвърлят върху сестричката им. Бащата стискал силно в ръцете си детето.

Междувременно непознатият кораб приближавал все повече към тях. Сигурно моряците забелязали, че хората са изпаднали в беда и корабът скоро ще потъне.

Трите момчета продължавали да се борят ожесточено с плъховете, които като усетили, че плячката им се изплъзва, удвоили усилията си.

Изведнъж, синовете на финландеца чули сърцераздирателен писък. Обърнали се веднага и видели как баща им, с детето в ръце, загубил равновесие, полетял надолу към мостика.

Ще повярвате ли? Цялата изгладняла орда от плъхове, като видяла дългоочакваната плячка, се хвърлила стремглаво. Обезумели от скръб, трите момчета се спуснали бързо по мачтата с надеждата да намерят живи баща си и сестричката си.

Когато стъпили на мостика, пред очите им се разкрила ужасна гледка: баща им и малката били буквално затрупани от множество гризачи, които ги ръфали ожесточено.

Ударите и ритниците не успели да ги отхвърлят. За щастие корабът, който идел на помощ, спуснал в морето една голяма лодка с шестнадесет моряци и въпреки вълните тя успяла да се приближи до потъващия кораб.

Уви! Помощта закъсняла. Когато гризачите били избити, от злочестия старец и детето останали само скелетите.

Моряците трябвало да употребят сила, за да откъснат тримата нещастни младежи от останките им. Те едва успели да сторят това, защото „Ханза“ започнал да потъва под непрестанния устрем на вълните.

Корабът, който спасил братята-финландци, бил испанска военна фрегата, отиваща за Азорските острови.

Тримата младежи били сърдечно приети от капитана. А двата скелета на скъпите им близки потънали заедно с „Ханза“ и свирепите плъхове.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.